

24. juni 2009

Referat - (Konstituerende) Bestyrelsesmøde 03-2009
Solum A/S, Vadsby Stræde 6, 2640 Hedehusene
Tirsdag den 16. juni 2009, kl. 9:30 – ca. kl.14.00 (Frokost ca. kl 12)

Tilstede: Morten Brøgger, Jens Schrøder, Bente Munk, Bjarne Larsen, Finn Andersen og Lars Magnus Christensen (referent)

Afbud: Mogens Jensen, Per Haugsted Petersen og Peder Andreas Mathiesen

Fraværende uden afbud: Ole Hegelund

Dagsorden

1. **Godkendelse af dagsorden**
2. **Godkendelse af referat fra seneste bestyrelsesmøde** (se bilag)
3. **Meddelelser** (*bedes rundsendt inden mødet*)
 - **Kort orientering om aktuelle sager**
 - i. Affaldsforbrændingsafgiften
 - ii. Aalborg-sagen
 - iii. Høring af ændringsbekendtgørelse om biomasseaffald
 1. Skal der indsendes bemærkning/bemærkninger? (se bilag)
 - Ny organisation Landbrug & Fødevarer pr. 3. juni 2009
4. **Konstituering af bestyrelsen**
 - Valg formand og næstformand
5. **Hvidbog** (*KU-life kan først have opdateringen klar på den anden side af sommerferien*)
 - Hvordan skal BGORJ håndtere opdateringen af Hvidbogen, når der ligger noget klar efter sommerferien. (Pressemeddelelse, møder mv.)
6. **Foreningen**
 - Medlemmer (Rekruttering, opgradering af medlemmer mm.)
 - Økonomi (se bilag)
7. **"Bør der være forskellige krav til genanvendelse for råslam og Biokompost?"**
 - V/ Bjarne Larsen (indlæg på 15-20 min) *se nedenfor **
8. **Gennemgang af den vedtagne aktivitetsplan, samt gennemgang af aktivitetsoversigt**
 - Prioritering af fokus ifht. den vedtagne aktivitetsplan 2009 og uddelegering af opgaver (se bilag)
 - Strategiworkshop (se bilag)
 - i. Beslutning om gennemførelse af workshop, samt rammerne herfor
9. **Udvekslingsmøder**
 - Kort opsamling fra gennemførte møder (Miljøstyrelsen og DAKOFA)
 - Kommende udvekslingsmøder (Renosam, Danmarks Naturfredningsforening og DI)
10. **Hjemmeside** (se bilag)

- Det blev besluttet på seneste bestyrelsesmøde at tage en drøftelse af ny hjemmeside. Der skal tages beslutning om Landbrug & Fødevarers tilbud skal bruges, eller om BJORJ "selv" skal etablere en hjemmeside.

11. Næste to møder – forslag til dato

- Fredag den 11. september 2009
- Onsdag den 25. november 2009

12. Eventuelt

* til punkt 8

Bør der være forskellige krav til genanvendelse for råslam og Biokompost.

Mange års erfaring med kompostering af spildevandsslam og de ændrede egenskaber, som produktet får, viser, at de to produkter er uden sammenligning. Bl.a. ved at Biokompost ;

- giver betydelig mindre lugt ved spredning
- er hygiejnisk rent
- at evt. organiske miljøfremmede stoffer nedbrydes helt eller delvist
- ikke nødvendigvis skal nedmuldes (kontrolleret komposteret)
- giver mindre "svineri" ved håndtering på mark

Derfor burde man overveje, om Slambekendtgørelsen på nogle punkter skulle differentiere mellem råslam og biokompost. F.eks. markstak, anvendelse, områder og dosering.

Ligeledes kunne man også overveje, om der i dialogen med DANVA burde være forskel på kritikken om man anvender råslam eller Biokompost på OSD områder.

REFERAT

Ad 1 - Godkendt

Ad 2 – Godkendt

Ad 3

i. Der følges op på sagen, og der søges fortsat udvidelse af BJORJs netværk. Evt. kan der rettes henvendelse til en politiker, som kan stille § 20 spørgsmål, ifbm. sagen.

ii. Intet nyt.

iii. Det blev drøftet hvorvidt, der skal afsendes en bemærkning til høringsforslaget. BJORJ kan sagtens afgive en bemærkning, men motivet er mest af alt synlighed.

Følgende overvejelser kan inddrages:

- Præcisering mht. at det skal være de energi-holdige restprodukter, der skal afgiftsfritages.
- Det er vigtigt, at det kun er forarbejdet biomassen, der bliver afgiftsfritaget – så der ikke tages organiske restprodukter ud af kredsløbet.
- Man skal være opmærksom på kulstof-problematikken, argument ifht. LCA – anerkendelse ved at få kulstof lagret i jorden.
- Fornuftigt at brænde grene (mere energi), frem for afbrænding af slam (ingen energi).
- Bjarne: Brandværdi kunne sætte en grænse for hvad, der skal afgiftsfritages.
- Have- og grenaffald efter proces skal være ombefattet, sigterester fra komposteringsanlæg

Der er deadline den 10. august 2009, så der er tid til at overveje en bemærkning. Der kan tjekkes op med formålsparagraf. Vinkel på bemærkning: Organisk materiale tilbage til jorden, 2/3 tilbage. Lars Magnus samler op i uge 31 og 32.

iiii. Den ny organisation Landbrug & Fødevarer blev kort drøftet. Bestyrelsen vil gerne mødes med den nye chef, og tale om det fremtidige samarbejde og betjeningen af BJORJ.

Ad 4

Jens Schrøder blev foreslået og enstemmigt valgt som formand.

Bente Munk blev foreslået og enstemmigt valgt som næstformand.

Ad 5

Den endelige opdatering af Hvidbogen er udskudt til november. *[Opdateret efter mødet]*
Lanceringen kan holdes som en workshop ifbm. et udvalgsmøde i DAKOFA. DAKOFA kan formentlig ikke lave lanceringen gratis. Morten Brøgger tager en snak med DAKOFA, det vil være oplagt at gennemføre i efteråret.

Jens: Strategiworkshoppen kunne også være et link til DAKOFA og opdateringen af Hvidbogen.

Finn: Hvad med DANVA, der kan være behov for kritikerne? Skal Lars Stoumann ikke være med til at sælge opdateringen.

Enighed om det kan være godt med nuancer fra DANVA.

Bente: Kunne være godt at få fat i folk fra rensningsanlæggene.

Jens: Skulle det være på et bestyrelsesmøde eller lignende?

Bjarne: Haderslev Kommune kunne også være en mulighed, evt. Helle Katrine fra DANVA.

Jens: BGORJ kan inviteres sig selv ud og præsentere opdateringerne.

Finn: Jeg kan tage kontakt til Henrik Werchmeister.

Det blev besluttet at lancere opdateringen i følgende sammenhænge (ansvarlige i parentes):

- DAKOFA (Morten)
- Pressemeddelelse (Lars Magnus)
- Artikel til Teknik & Miljø (Lars Magnus)
- DANVA (Finn)
- Renosam (Bente)
- Miljøstyrelsen (skal klædes på) Dorte Hermansen skal være med, samtidig skal Miljøstyrelsen orienteres om "strategi-processen".

Bjarne: Værktøjet vi har skabt skal præsenteres, så alle ved hvor svarene kan findes.

Der følges op hos Lars Stoumann, så opdateringen kan være færdig ultimo august – siden mødet har det vist sig, at opdateringen først er klar til november. *[Opdateret efter mødet]*

En køreplan ligger klar efter den 11. september.

Jens: Evt. kan Jakob Magid eller en anden fra KU-life samtidig med lanceringen orientere om Crucial.

Ad 6

Bjarne: Der burde kunne tegnes C-medlemmer, når hvidbogen bliver præsenteret. I den forbindelse skal C-medlemskabet præciseres.

Der skal lægges en strategi for at få medlemmerne med, et rekrutteringsmøde afholdes i forbindelse med næste bestyrelsesmøde – fredag den 11. september kl. 8.30-10.00.

Lars Magnus laver markedsføringsmateriale, der ligger klar den 11. september.

Ad 7

Bjarne: Tiden er inde til at tage en snak om differentiering af SLAM. Miljøgodkendelser bliver mere og mere detaljeret. Der er krav til fødesikkerhed, og opmærksomhed fra pressen, DANVA, alm. borgere m.fl. BGORJ skal give lidt kø på holdningerne, det kunne være omkring hygiejne, lugt ved spredning, naboholdninger – væsentlig ting – men farlig – biosafe, problemer ved spredning – eksempelvis i klumper. Det kan også give mening ifht. ikke tabe det hele til forbrænding, det vil ikke være optimalt.

Sardinien konference, hvor Bjarne og Finn har fået lov at holde oplæg – og flere har ansøgt. Det kan være oplagt at finde samarbejdspartnere på denne konference. Andre lande fokuserer på polymeer, ligeledes kommuner ifht. landbruget. Polymeer til afvanding af SLAM, det skal Hvidbogen kunne svare på – hvis det kommer i medierne. Derfor kunne det være oplagt at differentiere udbringningen af SLAM, komposteret på OSD – og andet slam på resten. Bjarne har købt en parcel på Crucial. Bjarne vil gerne have kompost med i BGORJ. Det kunne være fint at have noget at tilbyde DANVA, "så der er lidt at handle med".

Bjarne: Jeg har hørt at en ny slambekendtgørelse ligger klar indenfor et år eller to. Så det er vigtigt at tage debatten, så vi kan være på forkant.

Morten: Der er ingen tvivl om forskellen, men dilemmaet er ifht. kommunikationen. Vi skal fremstå som en enhed, der har styr på det hele – der må gerne være flere varer på hylden, men det er vigtigt at overveje kommunikationen.

Jens: HedeDanmark har ikke særlige interesser, men det er vigtigt hvordan det kan hænge sammen i BGORJ. Begrebet rå-slam er lige så forskelligt, som ellers – udrådnet, kalk. Rå-slam skal overholde meget forskelle krav. Vi skal være skarpere i forskellene, hvis det er logisk – så har BGORJ interessen. Ellers kan det hurtigt falde til jorden. Det er svært at se sammenhængen, andet end det er et mere lækkert produkt. Den faglige årsagssammenhæng er vigtig.

Morten: Hovedformålet er recirkulering af næringsstoffer. Kan der sættes et katalog op for muligheder, for at genbruge slam – dertil hører også en kildeopsporing. Jo bedre slam, desto mere slam på landbrugsjord – bredere spektrum af muligheder. Det er vigtigt at muligheden ikke kommer til at fremstå, som en intern diskussion – der vises udadtil. Men ellers er det gavnligt.

Bente: Novo har et produktkatalog. Jeg kunne eksempelvis have gavn af, at vide mere om de forskellige slam-typer. Det kunne være spændende.

Jens: Det er for lidt detaljeret.

Finn: Jeg er enig med Morten. Mulighederne er vigtige, men skal drøftes på den længere sigt. Problemstillinger må ikke komme ud til offentligheden.

Jens: Problemet er ikke internt, men det er mere fagligheden. En metode som ikke nødvendigvis er dokumenteret bedre end andre metoder, med mindre det er sandt. Men hvis det kan dokumenteres, så skal vi bare stå bag ved det. Hvad kan man?

Finn: Vi skal varetage interesser i BGORJ, og vi have et ønske om at jagte en vej for vores virksomheder.

Bjarne: Det vi jagter, er om der er en forskel – sikkerhedsmæssigt eller kvalitetsmæssigt. Skal det ske i BGORJ eller i erfa-grupper.

Finn: Vi kan let komme til at sidde med to kasketter.

Morten: God idé med Bentes produktkatalog, og Jens tilgang med faglighed. Vi kan faktisk løse alle problemer for recirkulering.

Bjarne: Differentiering mellem behandlingsmetoder, man kunne starte med produktkatalog. Hvad er forskelle, hvad er risici. Landbrugslovgivningen bliver med meget mere fokus på den enkelte mark.

Jens: Det kan planlægges at tage snakken med Miljøstyrelsen, og om hvor slaget skal stå. Regler for stabiliseret SLAM, hvad skal der til for at differentiere de ting. Vi har kun interesse i at øge mulighederne. Win-win, mulighed for sparring – hvad skal der til. Tydeliggøre over Miljøstyrelsen, at vi gerne vil tage dialogen.

Bjarne: Vi kan gå ind sammen med landbruget, og se restriktioner for fremtiden. Når gyllen skal godkendes, hvad sker der så ikke med SLAM. Mit mål er, at vi ikke risikere at komme i klemme om 3-4 år, så derfor skal vi være på forkant.

Jens: Vi tager en dialog Miljøstyrelsen.

Bjarne: Så kan vi også lave noget arbejde for LEO-Pharma, Novo, Chr-Hansen, mfl. I forbindelse paracellerne, som Bjarne har købt hos Crucial – så skal det frem til næste møde overvejes, hvorvidt brancheforeningen kan skrive faktura på Crucial-forsøget.

Jens: Kan ikke se noget problem i det, nu har vi holdt hånden under Crucial - og kan også stille os til rådighed for gennemfakturering.

Ad 8

Se den vedhæftede reviderede aktivitetsplan, samt aktivitetsoversigten.

- Kommunikationsstrategien gennemgås på næste møde, Morten finpudser det gamle notat

Det Fagtekniske Rådgivende Udvalg

Jens: Vi er ikke i mål, men udvalget kan blive godt. Godt med link til forskningsverden. BGORJ kan bidrage med en sekretær, og give adgang til BGORJ-medlemmer.

Finn: Der er gode erfaringer fra deponi-området, godt at få vendt nogle emner. Der kan søges midler. DTU bidrager ikke økonomisk, men stiller med timer.

Det er oplagt at inddrage KU-life, DTU m.fl.

Bjarne: Gode eksempler fra teknisk råd i DAKOFA. Her blev det drøftet hvordan man kunne lave et godt samarbejde – og på den måde blev DAKOFA-university oprettet. Rådet samler studerende fra alle universiteter, de studerende tilbydes kontakt til den "virkelige" verden.

Jens: Bestyrelsen eller udvalg arbejder videre, evt. sættes en halv dag af til det. Der findes en eftermiddag efter den 11. september. Lars Magnus har bolden til næste møde.

Strategiworkshop

Jens: Fokuset er på output, og hvad kan bringe os på forkant. Lars Magnus og Jens mødes med Peter Dreyer fra Seismonaut, og ser hvad der kan lade sig gøre.

Lars Magnus skal arbejde videre med projektet.

Ad 9

Der blev opsamlet fra gennemførte udvekslingsmøder.

Bente planlægger møde med Renosam

Morten planlægger møde med Danmarks Naturfredningsforening

Bjarne planlægger møde med DI

Ad 10

BGORJ tager ikke imod tilbuddet fra Landbrug & Fødevarer om ny hjemmeside. I stedet etablere Lars Magnus en ny hjemmeside. Det er et krav at der skal være udførlige manualer.

Ad 11

Bestyrelsesmøde fredag den 11. september 2009 kl. 10 hos HedeDanmark i Kolding.

Der afholdes rekrutteringsmøde kl. 8.30-10.00.

Bestyrelsesmøde onsdag den 25. november 2009 kl. 9.30 hos Odense Renovationselskab.

Ad 12

Aktivitetsplan 2009

Vedtaget på generalforsamling den 17. april 2009

Revideret på bestyrelsesmøde 16. juni 2009 (Ansvarlige i parentes)

- **Revision af slambekendtgørelse (BL/LMC – pt. på standby)**

Revisionen er udskudt. Foreningen holder sig løbende orienteret om eventuel udvikling, og stiller sig til rådighed for Miljøstyrelsen.

- **Markforsøg (LMC)**

Markforsøget skal følges og brancheforeningen skal udnytte de fordele, som knytter sig hertil – blandt andet at profilere den støtte der gives til projektet.

- **Hvidbog (LMC)**

Med den seneste opdatering af Hvidbogen er det vigtigt at bogen fortsat bliver brugt og distribueret rundt i netværket. Fortsat skal der være fokus på at vedligeholde bogen.

- **Netværkssamarbejde (LMC)**

Der arbejdes for en fortsat udvidet dialog med interessenter på området. Det eksisterende netværk skal vedligeholdes.

- **Rekrutteringsstrategi (JRS/BL/MJ/LMC)**

Foreningen skal til stadighed søge at udvide medlemsbasen af økonomiske såvel som strategipolitiske årsager. Således er udgangspunktet naturligvis, at foreningens stemme vil have mere gennemslag des flere professionelle aktører, som bakker op om foreningens arbejde og virke. Der skal øget fokus på rekrutteres flere teknisk faglige samarbejdspartnere.

- **Etablering af samarbejde med landbrugets konsulentdel (MJ – placeres under netværkssamarbejde)**

I forbindelse med landbrugets Ny-organisation rykker brancheforeningen endnu tættere på landbrugets konsulentdel. Fordelen heri skal udnyttes, og der skal skabes naturlige netværk og etableres nye samarbejder.

- **Kommunikations Strategi – KomStrat (MB)**

Der arbejdes kontinuerligt på at forbedre og målrette den interne såvel som den eksterne kommunikations Strategi. Med hensyn til den eksterne strategi sondres mellem oplysende, informativt materiale og det "beredskab" der handler ved medieomtale m.v.

- **Det Fagtekniske Rådgivende Udvalg (BL/C-medlem)**

På generalforsamlingen 2008 blev det vedtaget at nedsætte et Fagteknisk Rådgivende udvalg, det er fortsat planen at nedsætte dette udvalg.

Udvalgets medlemmer skal bestå dels af eksperter fra de forskellige forsknings- / uddannelsesinstitutioner, dels af *Teknisk, faglig samarbejdspartnere*, og endeligt af en eller flere repræsentanter fra brancheforeningens bestyrelse.

- **Strategi-workshop (JRS/MB/LMC)**

Der skal sættes fokus på de fremtidige udfordringer for genanvendelse af organiske restprodukter på landbrugsjord. (*Hvordan ser Danmark ud om +5 år omkring genanvendelsen af organiske restprodukter*)

- **Bestyrelsesmøder**

Der er ikke lagt en fast plan for disse. I 2008 blev der afholdt 4 (samt et konstituerende) og samme frekvens forventes i 2009.

- **Andet**

Andre spørgsmål og situationer, som foreningen skal tage stilling til på ad hoc basis i løbet af året

Tilføjelser fra generalforsamlingen:

- Sætte mere fokus på animalsk affald, ingen har fokus i dag.
- Observere konsekvenserne som følge af forbrændingsafgiftsoplægningen.
- Sætte fokus på Regeringens affaldsstrategi, herunder håndtering af slam og krav til kommunerne.
- Sætte fokus på End-of-waste